

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/50/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1317217056
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Bolebruch
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1317217056.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Bolebrucha a sudcov Mgr. Patricie Skotnickej a JUDr. Alexandry Hanusovej v spore žalobkyne: S. E., K. I. XX, I., proti žalovanému: L. Y., V. XX, P., zastúpenému Benkóczki, Baláž - advokáti, s.r.o., IČO: 35 917 148, 29. augusta 36A, Bratislava, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, na odvolanie žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III zo dňa 05.12.2018, č.k. 61C/52/2017-250, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o náhrade trov konania p o t v r d z u j e .

Žalovanému priznáva proti žalobkyni plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zastavil konanie a žalovanému priznal proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. V odôvodnení uznesenia uviedol, že žalobkyňa sa žalobou zo dňa 27.09.2017 domáhala proti žalovanému určenia, že je bezpodielovou spoluvlastníčkou stavby - rodinného domu, nachádzajúceho sa v okrese Senec, obec Tomášov, katastrálne územie P., ktorý je postavený na parcele registra "C", č. XX/XX, o výmere 121 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, súpisné č. XXXX, na ulici V. XX, zapísaného na liste vlastníctva č. XX, vedeného katastrálnym odborom Okresného úradu Senec (ďalej len „nehuteľnosť“). Konajúci súd nariadil uznesením zo dňa 09.05.2018, č.k. 61C/52/2017-135, neodkladné opatrenie, ktoré Krajský súd v Bratislave, na odvolanie žalovaného uznesením zo dňa 12.09.2018, č.k. 9Co/137/2018-212 (ďalej aj ako „uznesenie krajského súdu“), zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Následne žalobkyňa písomným podaním doručeným konajúcemu súdu dňa 25.09.2018 zobrala žalobu v celom rozsahu späť dôvodiac, že po podaní žaloby nastala zmena pomerov, nakoľko Okresný súd Bratislava III rozsudkom zo dňa 08.03.2018, č.k. 39P/107/2017-152, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.03.2018, rozviedol jej manželstvo so žalovaným. Vzhľadom na závery uznesenia krajského súdu, v ktorom okrem iného uviedol, že po zániku manželstva súd nemôže určiť bezpodielové spoluvlastníctvo žalobkyne k nehnuteľnosti, nakoľko otázka rozsahu bezpodielového spoluvlastníctva manželov sa rieši ako otázka predbežná pri jeho vyporiadaní, s prihliadnutím i na zmenu pomerov, žalobkyňa navrhla konanie o veci zastaviť. Zároveň žiadala, aby konajúci súd prihliadal na zmenu pomerov, ktorá nastala po podaní žaloby, aj pri rozhodovaní o náhrade trov konania. Zdôraznila, že nijako nezavinila, že po rozvoде manželstva prestala byť jej žaloba o určenie bezpodielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti správne zvolenou žalobou. Prihliadajúc na dispozičný úkon žalobkyne, s ktorým žalovaný súhlasil, súd prvej inštancie aplikujúc ustanovenie § 144, § 145 ods. 1, § 146 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) konanie zastavil.

3. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 (správne má byť § 256 ods. 1 - pozn. odvolacieho súdu) v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p., majúc za to, že žalobkyňa procesne zavinila

zastavenie konania. Prihliadal pritom na dôvody späťvzatia žaloby, ktorými bolo právne posúdenie veci obsiahnuté v uznesení krajského súdu, ako aj na argumentáciu žalovaného. Ten považoval späťvzatie žaloby za reakciu žalobkyne na jej neúspešný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ku ktorému žalobkyňa nepristúpila bezodkladne po zániku manželstva sporových strán, ale až po viac ako šiestich mesiacoch neskôr; samotný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia pritom podala na súd dňa 11.04.2018, t.j. takmer mesiac po zániku manželstva. Keďže žalobkyňa, zastúpená advokátkou, po dobu viac ako polroka od deklarovanej zmeny pomerov aktívne pokračovala v konaní, dokonca podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ňou uvádzané skutočnosti žalovaný nepovažoval za dôvody hodné osobitného zreteľa, na základe ktorých by konajúci súd mohol výnimočne stranám nepriznať náhradu trov konania.

4. Proti výroku uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým rozhodol o náhrade trov konania, podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa a navrhla, aby ho odvolací súd zmenil tak, že žiadnej zo strán neprizná nárok na náhradu trov konania. Zdôraznila, že žalobu podala na súd prvej inštancie počas trvania manželstva, pričom po zmene pomerov, ktorá nastala rozvodom jej manželstva so žalovaným, ostala jej právna zástupkyňa nečinná a i napriek tomu, že s ňou ešte v lete 2018 prakticky ukončila spoluprácu, nevypracovala žiadne oznámenie pre súd a na novo vzniknuté skutočnosti vôbec nereagovala, resp. reagovala až s odstupom času. V tejto súvislosti dodala, že po vytknutí uvedených pochybení s ňou právna zástupkyňa v rozpore s § 22 ods. 5 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii ukončila právne zastupovanie.

5. Žalobkyňa mala za to, že na zastavení konania mal svoj podiel aj žalovaný, ktorý nevyužil právo podľa § 146 ods. 1 C.s.p. a so späťvzatím žaloby bez ďalšieho súhlasil. Záverom zotrvala na tom, že súd prvej inštancie mal pri rozhodovaní o náhrade trov konania zohľadniť existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, spočívajúcich predovšetkým v tom, že strany sporu sú bývalými manželmi, počas konania zaniklo ich manželstvo a súd prvej inštancie v priebehu jedného roka od podania žaloby nenariadil vo veci žiadne pojednávanie; s prihliadnutím na tieto okolnosti považovala za bezvýznamné, že jej právna zástupkyňa zobrala žalobu späť až po uplynutí šiestich mesiacov od rozvodu manželstva.

6. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 04.02.2019 považoval odvolanie žalobkyne za nedôvodné. Mal za to, že súd prvej inštancie zistil správne skutkový stav a posúdil ho aj po právnej stránke správne, keď ustálil, že žalobkyňa procesne zavinila zastavenie konania, a preto mu patrí nárok na náhradu trov konania. Na uvedený záver nemali vplyv námietky žalobkyne týkajúce sa priet'ahov v konaní a nečinnosti jej právnej zástupkyne, ktoré nemožno pripisovať na ľarchu protistrane. Pokiaľ advokátka žalobkyne, ako osoba znalá práva, neposkytla žalobkyni právnu pomoc na požadovanej kvalitatívnej úrovni, bolo výlučne v jej kompetencii, aby sa s touto skutočnosťou vysporiadala. Za bezpredmetnú pre rozhodnutie o trovách konania považoval žalovaný i námietku žalobkyne o tom, že nevyužil právo vyjadriť nesúhlas so späťvzatím žaloby; žalobkyňa totiž pristúpila k dispozičnému úkonu pred predbežným prejednaním sporu, resp. pred otvorením pojednávania. Záverom žalovaný konštatoval, že okolnosti, ktoré žalobkyňa v odvolaní uviedla, nemali charakter dôvodov hodných osobitného zreteľa, na ktoré by mal konajúci súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania prihliadať.

7. Odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 C.s.p.), preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, prejednal odvolanie žalobkyne bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne dôvodné nie je.

8. Podľa § 256 ods. 1 C.s.p. ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

9. Podľa § 257 C.s.p. výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

10. V sporových konaniach sa v prípade zastavenia konania uplatňuje vo všeobecnosti zásada zavinenia vyjadrená v ustanovení § 256 ods. 1 C.s.p. Ak dôjde k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia žaloby, je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť na zastavení konania. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre (nález zo dňa 20.03.2018, sp. zn. II. ÚS 569/2017) konštatoval, že z obsahového hľadiska je ustanovenie § 256 ods. 1 C.s.p. (na základe ktorého súd prvej inštancie posudzoval otázku náhrady trov konania - pozn. odvolacieho súdu) v podstate

zhodné so skorším ustanovením § 146 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, ktorý stratil účinnosť dňa 30.06.2016. Niet preto dôvodu neaplikovať ustálenú judikatúru všeobecných súdov týkajúcu sa predmetného § 146 ods. 2 O.s.p. Aj v čase jeho účinnosti sa otázka, či strana sporu (účastník) zavinila zastavenie konania posudzovala podľa procesného výsledku. Judikatúrou bolo pritom ustálené, že ak došlo k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia žaloby, bolo možné žalovanej strane uložiť povinnosť nahradiť trovy konania len v prípade, ak pre jej správanie bola vzatá žaloba späť, ktorá bola podaná dôvodne.

11. Pokiaľ ide o aplikáciu ustanovenia § 257 C.s.p pri rozhodovaní o náhrade trov konania, to prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach na strane strán sporu. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery zúčastnených strán a tiež na okolnosti, ktoré ich viedli k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní. Nepriznanie náhrady trov konania musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a jedným z rozhodujúcich kritérií je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprimeraná tvrdosť voči strane sporu a aby neodporovalo dobrým mravom.

12. V skúmanej veci založil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie o náhrade trov konania na zistení, že žalobkyňa procesne zavinila zastavenie konania, keď dôvodom jej dispozičného úkonu bolo právne posúdenie veci uvedené v uznesení krajského súdu. Súčasne konajúci súd prihliadal na argumentáciu žalovaného, že žalobkyňa viac ako pol roka po zániku manželstva sporových strán aktívne pokračovala v konaní, pričom podala i neúspešný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, a preto ňou tvrdenú zmenu pomerov nepovažoval za dôvody hodné osobitného zreteľa na rozhodnutie podľa § 257 C.s.p. Žalobkyňa s týmto záverom konajúceho súdu nesúhlasila, majúc za to, že pri rozhodovaní mal zohľadniť to, že strany sporu boli bývalí manželia, v priebehu konania sa rozviedli, na ktorú okolnosť jej právna zástupkyňa bezodkladne nereagovala a až po viac ako šiestich mesiacoch zobrala žalobu späť. Zároveň mal podľa nej na zastavení konania svoj podiel i žalovaný, ktorý nevyužil svoje právo podľa § 146 C.s.p. a bez ďalšieho súhlasil so späťvzatím žaloby. Tejto argumentácii žalobkyne nemožno priznať úspech.

13. Je pravdou, že v priebehu konania došlo k zmene pomerov, keď Okresný súd Bratislava III rozsudkom zo dňa 08.03.2018, č.k. 39P/107/2017-152, právoplatným dňa 15.03.2018, rozviedol manželstvo strán sporu. Avšak, iba táto skutočnosť sama o sebe nemá charakter takej výnimočnosti, na ktorú by mal konajúci súd (resp. odvolací súd) prihliadať, a to bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. Nemožno prehliadnuť, že samotná žalobkyňa nepovažovala rozvod manželstva (a tým i zánik bezpodielového spoluvlastníctva manželov) so žalovaným za významný v čase podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dňa 11.04.2018 (t.j. mesiac po rozvode manželstva) a rovnako ani za opodstatňujúci pre späťvzatie žaloby, keď ešte v písomnom podaní zo dňa 17.05.2018 (č.l. 152 a nasl.) vyhodnotila námietky žalovaného o nedôvodnosti podanej žaloby v tomto smere za neopodstatnené a nesúhlasila s nimi. Žalobkyňa tak pri zmenenom skutkovom stave zotrvala na ďalšom vedení konania až do času doručenia uznesenia krajského súdu. Zistiac, že odvolací súd vyhodnotil ňou uplatnenú žalobu vo veci samej za nesprávne zvolenú, nakoľko táto by nevyriešila spornosť veci, keďže po zániku manželstva sa nemožno s úspechom domáhať určenia, že žalobkyňa je bezpodielovou spoluvlastníčkou nehnuteľnosti, zobrala žalobkyňa žalobu v celom rozsahu späť. Za tohto stavu nemožno zmenu pomerov, ku ktorej síce došlo v priebehu konania, ale na ktorú žalobkyňa bezodkladne nereflektovala a naviac vyvolala potrebu vzniku ďalších trov konania, subsumovať pod dôvody hodné osobitného zreteľa opodstatňujúce rozhodnutie súdu podľa § 257 C.s.p.

14. Za také nemožno bez ďalšieho považovať ani okolnosti vedúce k ukončeniu právneho zastupovania žalobkyne, ktoré sa týkali výlučne vnútorného vzťahu medzi žalobkyňou ako splnomocniteľom a jej právnou zástupkyňou ako splnomocnencom. Možno súhlasiť s argumentáciou žalovaného, že pokiaľ žalobkyňa nebola spokojná s kvalitou poskytovania právnych služieb zo strany jej právnej zástupkyne, bolo len na jej zvážení ako sa s touto skutočnosťou vysporiada. Negatívne následky činnosti, resp. nečinnosti, za ktoré zodpovedá advokát strany sporu, nemožno pripisovať na ťarchu protistrany, keďže táto ich svojim správaním nijako nezavinila.

15. Odvolací súd sa nestotožnil ani s námietkou žalobkyne, podľa ktorej sa na zastavení konania mal podieľať i samotný žalovaný tým, že bez ďalšieho súhlasil so späťvzatím žaloby. Odvolací súd dáva do pozornosti, že žalobkyňa pristúpila ku späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu alebo prvé pojednávanie súdu; v takom prípade by konajúci súd na prípadný nesúhlas žalovaného nemohol prihliadať (§ 146 ods. 1 C.s.p.).

16. A napokon pokiaľ žalobkyňa poukazovala na existenciu prieťahov v konaní, odvolací súd udáva, že táto okolnosť by mala za následok len porušenie práv oboch strán sporu, bez akéhokoľvek vplyvu na rozhodnutie o náhrade trov konania.

17. S poukazom na vyššie uvedené, keď žalobkyňa existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa opodstatňujúcich rozhodnutie súdu o náhrade trov konania podľa § 257 C.s.p. nepreukázala, odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o náhrade trov konania ako vecne správne v zmysle § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

18. Odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanému, ktorý mal v odvolacom konaní z procesného hľadiska úspech, priznal proti žalobkyni, ktorá úspech nemala, plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

19. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).